

Теріологічні конференції та випуски бюлетеню *Novitates Theriologicae* у 2000–2001 роках

Zagorodniuk I. Theriological conferences and issues of the bulletin "Novitates Theriologicae" in 2000–2001. — A brief review of conferences and editions organised and prepared by the Ukrainian Theriological Society (Theriological School network) in 2000–2001.

Загальна інформація про семінари й конференції

Цей стислий огляд містить повідомлення про теріологічні зібрання, що відбулися протягом 2000–2001 рр. Це був один з найплідніших років у житті Українського теріологічного товариства. Окрім конференції «*Кажани Карпатського регіону*» (цей випуск NT), мали місце ще 4 зібрання: семінар «*Використання ультразвукових детекторів у дослідженнях кажанів*», симпозиум «*Сакральна архітектура та охорона тварин*», теріошколи «*Великі хижі ссавці України та прилеглих країн*» та «*Ссавці відкритих просторів*».

Перше зібрання проведено групою УЦОЦ у співпраці з Мінекології та Ніжинський педінститутом на біостанції НДП «Ядути» на початку травня 2000 р., за участі тренерів з Нідерландів. Другим зібранням стала Міжнародна конференція «*Кажани Карпатського регіону*», проведена на базі Карпатського біосферного заповідника у вересні 2000 р. (це видання). Третє зібрання — симпозиум з охорони тварин у сакральних спорудах (зокрема кажанів), проведений у співпраці з Центром хіроптерологічної інформації (Польща). Четверте зібрання — школу-семінар «*Великі хижі ссавці України та прилеглих країн*» — проведено на базі Поліського природного заповідника у грудні 2000 р., а наступну теріошколу «*Ссавці відкритих просторів*» — у заповіднику «Провальський степ» (Луганщина) у травні 2001 р.

Семінар «Використання УЗ-детекторів у дослідженнях кажанів»

Семінар з використання ультразвукових детекторів у дослідженнях кажанів та пошуку їхніх сховищ організовано за ініціативою групи УЦОК і активної участі ніжинських колег-зоологів Олександра Вобленка, Бориса Кедрова та Павла Шешурака та управління біоресурсів Мінекології України. Місцем проведення обрано біостанцію «Ядути» у Борзнянському районі Чернігівській обл. Тренерами виступили нідерландські колеги Герман Лімпенс та Пітер Ліна. Ця школа-семінар тривала 3 дні, включно з нічними обліками кажанів і пошуком їхніх сховищ, протягом 4 днів, з 30 квітня до 3 травня 2000 р. Опубліковано матеріали семінару у вигляді окремого випуску *Novitates Theriologicae* (Pars 3) та звіти про семінар (Загороднюк та ін., 2000).

Симпозіум «Сакральна архітектура та охорона тварин»

Розвиваючи попередні ініціативи, зокрема Круглий стіл «Сакральна архітектура і охорона кажанів» в рамках VII Європейського симпозіуму з вивчення кажанів (Краків, 1999), Центр хіроптерологічної інформації ПАН за участю Українського центру охорони кажанів організували зустріч за цією темою — симпозіум у Перемишлі, протягом 20–21 жовтня 2000 р. Організатори семінару — польські колеги проф. Броніслав Волошин та Томаш Постава (Prof. Bronislaw Wołoszyn та Dr. Tomash Postawa), координатор від України — Лена Годлевська. Загалом у симпозіумі взяли участь 8 колег з України.

Семінар «Великі хижі ссавці України і прилеглих країн»

Школу-семінар «Великі хижі України та прилеглих країн» організували Дирекція Поліського природного заповідника та Українське теріологічне товариство НАН України. Місце проведення семінару — Поліський природний заповідник, який у жовтні 1997 р. був місцем проведення Теріологічної школи «Ссавці у Червоній книзі України» (Загороднюк та ін., 1998). Семінар організовано за ініціативою групи HELP (про групу: Дикий, Загороднюк, 2000). Оргкомітет: С. Жила (Поліський заповідник), І. Загороднюк (Інститут зоології НАНУ), Д. Вишневський (Міжнародний Соломонів університет).

Головними завданнями школи-семінару стали розвиток моніторингових польових досліджень великих хижих у Східній Європі, поширення інформації про загальноєвропейські ініціативи у царині вивчення та охорони великих хижих, обмін досвідом у методиках проведення обліку хижих, проведення польового навчання з відслідковування переміщень вовчої зграї в районі розташування Поліського природного заповідника.

Семінар проведено на садибі ППЗ протягом трьох повних робочих днів, 15–17 грудня 2000 р. Програма школи-семінару включала три головні теми: 1) конференція «Великі хижі Східної Європи, моніторинг і охорона», 2) круглий стіл «Методи обліку великих хижих», 3) теренове заняття «Практика польових досліджень». Докладний звіт про семінар буде вміщено у наступному випуску 4 бюлетеню *Novitates Theriologicae*.

Теріологічна школа «Ссавці відкритих просторів»

VIII Теріологічну школу-семінар під назвою «Ссавці відкритих просторів» проведено 13–18 травня 2001 р. в заповіднику «Провальський степ», що входить до складу Луганського природного заповідника НАН України. Організатор від приймаючої сторони — Олександр Кондратенко, за активної участі директора заповідника Віктора Борозенця та співробітників відділення «Правольський степ» Олега Ушакова та Андрія Бондаренка. Школа зібрала близько 70 учасників, її основними частинами були сесії та теренові заняття. Матеріали доповідей та звіт будуть представлені у випуску 5 *NT*.

Інформація про випуски бюлетеню *Novitates Theriologicae*

Перший випуск NT присвячено поточним подіям теріологічного життя в Україні. Його основою стали звіт про роботу Подільської Теріологічної школи, інформаційні сторінки *УЦОК* та групи *HELP*, хроніка конференцій 1999 р. та інформація про конференції 2000 р., бібліографічна сторінка, інформація про законодавчі ініціативи з охорони ссавців, про роботу наукових груп. Обсяг випуску — 12 с. Його поширено за 120 адресами у квітні 2000 р.

Другий випуск NT присвячено школі-семінару з використання ультразвукових детекторів для вивчення кажанів, що відбулася на біостанції «Ядути» у травні 2000 р. Видання містить матеріали про семінар та дві статті Г. Лімпенса про техніку пошуку кажанів та їхніх сховищ з використанням УЗ-детекторів, звіт про семінар, інформацію про організацію детекторної мережі в Україні. Препринт *NT2* (18.04.2000, 24 с.) поширено за 40 адресами запрошених колег. Кінцева версія (29.06.2000, 56 с.) поширена серед учасників семінару в Ядутах та на конференції «Кажани Карпатського регіону».

Третій випуск NT присвячено матеріалам Міжнародної конференції «Кажани Карпатського регіону», що пройшла на базі Карпатського біосферного заповідника (Рахів) 8–12 вересня 2000 р. До випуску *NT3* включено матеріали і тези доповідей учасників конференції. Бюлетень видано у двох версіях — препринт з програмою і тезами доповідей, виданий до конференції (як роздатковий матеріал для її учасників), а повна його версія — цей збірник, до якого включено також наукові праці, впорядкований протягом 2001–2003 років.

Четвертий випуск NT містить повідомлення про Школу-семінар «Великі хижі України та прилеглих країн», що відбулася у Поліському природному заповіднику 14–17 грудня 2000 р. До Бюлетеню включено інформацію про спільний польсько-український семінар «Сакральна архітектура та охорона тварин», який відбувся 20–21 жовтня 2000 р. в Перемишлі. В остаточну версію випуску планується включити звіти про роботу обох згаданих конференцій та інформацію про запланований з'їзд УТО. Очікуваний обсяг — 70–75 с.

References

- Дикий І., Загороднюк І. 2000. Загальна інформація про групу *HELP*. *Novitates Theriologicae*, pars 1: 4. [Дукуу І., Загороднюк І. 2000. General information about group *HELP*. *Novitates Theriologicae*, pars 1: 4. (In Ukrainian)]
- Загороднюк І., Жила С., Покинйчереда В. 1998. Теріологічна школа-семінар «Ссавці у Червоній книзі». *Вестник зоології*, **32** (5–6): 149–150. [Zagorodniuk I., Zhyla S., Pokynchereda V. 1998. Theriological School-Seminar "Mammals in the Red Data Book". *Vestnik zoologii*, **32** (5–6): 149–150. (In Ukrainian)]
- Загороднюк І., Годлевська Л., Кедров Б. 2000. Звіт Оргкомітету про роботу детекторної Школи-семінару на біостанції «Ядути». *Novitates Theriologicae*. Pars 2: 30–36. [Zagorodniuk I., Godlewsky L., Kedrov B. 2000. Report from Organizing Committee about work of bat-detector seminar in the biostation Yaduty. *Novitates Theriologicae*. Pars 2: 30–36. (In Ukrainian)]

Ігор Загороднюк